

Tiina Vuoristo

10.5.2022

Ympäristöministeriö

Ympäristöministeriön lausuntopyyntö VN/12018/2022

Asetus elinympäristöjen ennallistamiseen, kunnostukseen ja hoitoon myönnettävästä tuesta

Pyydettyä lausuntona asetuksesta elinympäristöjen ennallistamiseen, kunnostukseen ja hoitoon myönnettävästä tuesta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Asetuksen tarkoituksena on tarkentaa luonnonsuojelulain mukaista lajien elinympäristöjen ja luontotyyppien ennallistamiseen, kunnostukseen ja hoitoon myönnettävää tukea. Metsäteollisuus pitää hyvänä kehitystä, jossa perinteisen, staattisen suojelun rinnalle on nostettu vahvemmin luonnon monimuotoisuuden turvaaminen aktiivisin toimenpitein. On kuitenkin pidettävä huolta siitä, että toimet ovat aidosti vaikuttavia ja kustannustehokkaita.

Metsäteollisuus pitää erittäin positiivisena, että asetukseen valittu tukimalli mahdollistaa kaikenkokoisten yritysten tukikelpoisuuden. Komission asetus Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen on hyvä lainsäädäntöperusta esitetylle tukimuodolle. Tätä voitaisiin vielä tarkentaa asetuksen perusteluissa.

Asetusluonnoksesta jää epäselväksi, milloin tuettava toimenpide tulkitaan taloudelliseksi toiminnaksi ja milloin ei. Metsäteollisuus katsoo, että EU-lainsäädännön tulkinnassa jokainen metsänomistaja rinnastetaan yritykseksi ja että metsänomistajat pääsääntöisesti harjoittavat taloudellisenä toimintana tulkittavaa metsätaloutta. Monimuotoisuuden turvaamista esimerkiksi luontotyyppejä ennallistamalla voidaan pitää osana maanomistajan harjoittamaa metsätaloutta, jolloin tapauksia tulkitsevien viranomaisten voi olla vaikea määrittää toiminnan luonnetta.

1 § Soveltamisala

Asetusluonnoksessa soveltamisala on rajattu ainoastaan luonnonsuojelulaissa tarkoitettujen lajien elinympäristöjen sekä luontotyyppien ennallistamiseen ja hoitoon. Rajausta sulkee tuen ulkopuolelle muun muassa merkittävän joukon Helmi-ohjelman tavoitteisiin kuuluvia luontotyyppejä. Soveltamisalaa tulee laajentaa, jotta tuki on luonnon tilan parantamisen kannalta tarkoituksenmukainen.

4 § Tukihakemuksen sisältövaatimukset

De minimis -tukien mahdollisen kumuloitumisriskin vuoksi, tulisi asetuksen 4 §:ään lisätä vaatimus aikaisemmin myönnettyjen de minimis -tukien selvityksestä.

Tiina Vuoristo

10.5.2022

Asetusluonnoksen mukaan tukihakemukseen tulee sisällyttää kuvaus alueen luontoarvoista ja tuen kohteena olevasta lajin elinympäristöstä tai luontotyyppistä. Metsäteollisuus nostaa esille, että etenkin kohteen tarkka luontotyyppin tunnistaminen voi vaatia erityisosaamista, jota maanomistajalla itsellä ei välttämättä ole. Pykälän perusteluissa tulisikin tarkentaa, millä tasolla tiedot tulee toimittaa.

5 § Tuen myöntämisen edellytykset ja rajoitukset

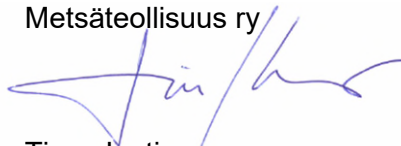
Asetusluonnoksen 5 §:n 2 momentin mukaan tukea ei voida myöntää toimenpiteille, joista maanomistaja saa muuta kuin kotitarvehakkuuseen rinnastettavaa tuloa. Metsäteollisuus katsoo, että kyseinen momentti tulee poistaa. Usein puiden poistaminen on oleellinen osa ennallistamis- ja hoitotoimia. Korjuutyön rajaaminen keinotekoisesti ulos hankekokonaisuudesta aiheuttaa epäselvyyksiä käytännössä. Asia tulisi korjata säätämällä asetuksessa, että tukikelpoisista kustannuksista vähennetään puunkorjuusta mahdollisesti saatavat tulot. Tällöin saatava tuki pienenesi tulojen verran. Esimerkiksi soiden ennallistamishankkeissa on usein ekologisesti perusteltua korjata puuta, josta tyypillisesti muodostuu myös tulovirtaa. Tulojen hyväksyminen osana hankekokonaisuutta lisäisi hankkeiden kustannustehokkuutta.

Metsäteollisuus pitää tärkeänä asetusluonnoksen esitystä tukien yritysmuotoneutraaliudesta. Sekä yksittäisiä maanomistajia että yrityksiä ja yhteisetyksia tulee kannustaa luonnonhoitoon ja ennallistamiseen. Viranomaisten päätöksenteossa ja hankkeiden priorisoinnissa ei tule korostaa yritysmuotoa, vaan toimenpiteiden kustannustehokkuutta ja vaikuttavuutta luonnon tilan parantamisessa.

7 § Voimaantulo

Vaikka EU:n valtioneuvoston päätökset ovat määräaikaista, tuen määräaikaista tulisi tässä tapauksessa perustella muilla syillä. De minimis -muotoisena myönnettävää tukea ei ole tarvetta notifioida ja siten sitoa sitä EU:n määrittämiin ajanjaksoihin. Määräaikaista voitaisiin perustella esimerkiksi hyvän valtiontukien edellytyksillä.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja